

НАРОД

БРОЈ 15 ЛЕПТА

БРОЈ 15 ЛЕПТА

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

»Народ« излази свакога дана по подне.
Штампариа се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

РЕМСКО-ПЈАВА

Последњи, јучерашњи минимално кратко јављање на француском фронту није било напада. Напад од 7 јуна, који извршен на Ремс, на једну од крајњих тачака, која чини отпорност фронта, био је кратак, жесток и имао је подухватни карактер на простору од 25 километара. Предузет намера и са јаким снагама, напад је ипак потпуно пропао.

Ма да се не може утврдити, да је серија офанзивних напада од стране Немца завршена, ипак досадашње акције непријатељеве, после 8 марта, у онако широком размерама, дају, по овом последњем нападу на Ремс, повода да се сматрају, ма и моментано, завршене. Може се у фигури рећи, да је 7 јуни донетна тактика снаге покренута 8 марта.

У том времену, од три месеца, Немци су могли имати теренских битки само између Ипра, Араса, Соасона и Ремса, која су места остала као непролазна за Немце, пошто су то стубови који и држе фронт, да се не проломи под навалом немачких налета.

Дефанзива, као што је ова на западу, која има за циљ време у коме би се спремила офанзивна акција, може се сматрати као потпуно успела, ма да се и ма очекивати још озбиљних момената, који морају наступити према решености Немаца императивној потреби њиховој да што брже, и тиме једино успешно, заврше рат.

То предвиђају и војни критичари париских листова, који опајају знаке, да ће непријатељ ускоро и поново опробати срећу у оружју. Чак се, по тим знацима, може наслути и правац тих скорих покрета, који би имати за циљ Кале и Париз, или обоје у један мах.

На другој страни, на италијанском фронту, битка, отпочета пре девет дана, добија своје обележје. Аустријска офанзива потпуно је заустављена, и на местима, која би могла учинити проблематичним отпор Италијана, непријатељ је претрпео пораз. Кључ ситуације, Монтело остао је у рукама Италијана, и после упорне битке, непријатељ је био нагнан, да се у нареду повуче преко Пјаве.

Готово у исто време са успелим отпором италијанских трупа на Азиаго и Пјави, званични француски коминике бележи примерно учешће италијанских трупа на западу. Париска штампа коментаришући коминике истиче то учешће као знак, да јединство команде и акције нису више голе речи.

Утисак, дакле, који чини ситуација на фронту од Северног до Јадранског Мора даје нам на знање, да су снаге савезничке, дуго припремане и мудро чувале,

не, почеле да дају своје резултате. Ови и овакви дани могу се сматрати као предзнаци скорих догађаја, који ће осветлити проливу крв наших савезника и нашу за срећу свих народа, који верују у Правду и Слободу.

КРИЗА У БУГАРСКОЈ

— Из Амстердама: »Крајцајтунг« жали због промене владе у Бугарској, али се тешитиме, што краљ Фердинанд и даље води спољну политику.

— Лондон. — »Тајмс« пише, да промене у бугарској влади немају никакве важности док »мали цар« стоји на престолу. Савезници нису нипошто расположени, да се покажу слабима у погледу балканских Пруса. Ако се Радославов задовољи са пола Добруче, Малинов ће тражити целу.

— Париз. — Потврђује се вест, да је Радославов наименован за бугарског посланика у Берлину, на место покојног Ризова.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

— Париз. — Први чешко словачки контингент отпутовао је на француски фронт у борбену линију.

— Париз. — Потпуно мир на целом фронту. Само савезници показују иницијативу и притискују непријатеља, побољшавајући своје положаје.

— 150.000 ШТРАЈКАЧА

— Лондон. — Према извештају из Копенхагена, »Наје Фраје Пресе, јавља, да су избили нареди у многим квартовима у Бечу. Трамваји су заустављени и раз-

лучани. Прозори на много фабрика су подупани а хлебнице опљачкане. Полиција је позвала у помоћ трупе. Предузете су врло строге мере.

— Савез бечких радника објавио је манифест, јављајући жељу, да влада повећа оброк, јер је глад узрок штрајку.

— Јавља се, да је број штрајкача 150.000 радника. Сукоби између власти и штрајкача десили су се у суботу у много крајева у вароши.

— Манифестанти су викали: »Доле Немачка« и »Немачка коће да нас умори глађу.«

АМЕРИКА

— Њујорк. — Министар војни Бекер, у говору, који је држао у војној академији, рекао је, да је Вилсоново питање: »Зашто да се ограничи војска на 5 милиона људи?« постигло велики патриотски успех у целој земљи. Сада Америка шаће без прекида своје милионе људи у Француску и никаква сумаренска опасност неће умањити њену вољу, да што пре осигура победу Савезницима. Ових дана број пренетих трупа у Француску изнеће један милион. Скупа са Француском, енглеском, италијанском војском и војскама других савезника Американци стварају људску масу, која се бори за Правду и Слободу. Таква и толика војска до сад никад није била позната у ратној историји.

— Амерички шеф штаба, генерал Марк, каже, да су многе аме-

ричке јединице, по свом искрцавању, одмах одлазиле на фронт и ступале у борбу, где су се одликовале својим дивним борбеним полетом.

— Лондон. — »Морнинг Пост« пише, да је прошле недеље постигнут рекорд у превозу америчких трупа. Од Ускрса, сваког дана, превоз трупа је све већи.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

— Цирих. — Из Беча јављају, да ће Аустријанци предузети офанзиву са великом жестином на италијанском фронту.

— Рим. — Орландо, вративши се са фронта, одмах је отишао у Скупштину да извести присутне посланике о ситуацији на фронту.

— »Непријатељева ситуација на Доњој Пјави је тешка. Под нашим артистском непријатељске трупе, које се налазе на десној обали Пјаве, мораће да себи прокрче пут по сваку цену, ако не желе да их потпуно уништимо. Последица овога стања јесте да ће непријатељ бити принуђен да удвостручи своје нападе и да понови своје покушаје у напредовању.«

— Орландо је закључио: »Борба на висоравнима била је бесна. Првог дана битке, само на једном сектору, наши су војници пребројали пет хиљада непријатељских лешева.

— После седмодневне офанзиве не изгледа да ће непријатељ прекинути своје напоре. Непријатељ је прекјуче почео жесток напад код Пизе, у циљу, да се дочена пута Сан Биаџо-

Сада се искрцава толико војника сваког дана, да је немогуће већи број у опште и замислити. Крајем прошле недеље призор је био диван. Лађа за лађом, између којих су неке биле огромних размера, искрцавале су непрестано војнике који су одмах улазили у возове за фронт.

— Тривизи. Аустријанци су бацили у борбу свеже трупе, концентрисане на фронту Берка Солгарада. Упркос жетине противничког напора наша је артиљерија постепено угушила све нападне покушаје.

— После тродневне артиљеријске припреме, непријатељ је бацио у напад две дивизије; после неизбежних мешавина наше су трупе зауставиле непријатељски вал.

— Париз. — Француски војни критичари изјављују, да је несаломљиви отпор италијанских трупа добио карактер праве контраофанзиве.

— Рим. — Од 70 дивизија, које непријатељ има на италијанском фронту, тридесет дивизија није још ушло у акцију.

— Рим. — Рачуна се да су аустријанци изгубили 180.000 људи.

— Рим. — Монтело је потпуно повраћен. Већ се Италијани налазе на левој обали Пјаве. Флота је кооперисала. Прошле ноћи 20 наших лађа напало је непријатељске станице код Пунта Таљаменто и север-

ФЕЛТОН

ДЕДА МИХАЈЛО

— Иза очеве смрти моја Дани су пролазили и време је лечило бол. Пословица вели, човек је тврђи од камена, јер се и камен под теретом распада, само човек не...

— У то време доселио се у наше село неки богати Економ из далека и купио запуштено имање једног швабе. За кратко време подигао је он то имање у ред узорне модерне економије.

— Економ је имао ванредно лепу младу ћерку. Дивно је било то црномањасто дете постале су страшно војне, вазда весело и брбољаште. Рамена су му се првома тресла, а поглед рода до необузданости живи био крут, стаклен.

— Жалио сам за оцем, темперамент, дрска духом, вистост, лепо младо тело, јер је био и снаж и човек, бујно здравље и мво ме-

тални глас занео ме, и ја једног дана осетих, да сам у њу силно заљубљен... Ми смо се после састајали у старом врбаку, није наше куће. Уверавао сам је о својој љубави, причао јој о животу, о далеким крајевима, о својим младичким сновима. Она ме само слушала и мило се смешкала. Поглед јој је био чаробан као бајка. Ех, тај ми је поглед помутно памет... Колико је крилатих речи, топлих осећаја и шарених снова мамио тај њен поглед!

— У време најлепших момената мога живота морадох да се опростим са њом и оставим село. Ваљало је путовати у Х. Изљубих се с мајком и седох у кола. Девојке моје дочекало ме на ивици села, пза општинске чесме, и ми се онде опростасмо... Целу годину

нисам долазио из Х. кући. Радио сам на техници марљиво и много. Писао сам често матери, а њој још чешће. Она ми је одговарала детињасто и много. Нестрпљиво сам чекао испита, и кад их срећно положих, осванух једног јутра у нашем селу. Она се није ништа променила: исто весела, мила и разговорљива, само ми се чинила још лепшом... Кад сам свршио и другу годину на техници, и опет јој се вратио, она је била озбиљна и горда, — бар ми се така чинила. Опет смо се редовно састајали и шетали по пољима, шумарцима и вртovima; ја сам јој причао много о Х. о њачком животу и авантурама. Ређао је прве наше састанке у старом врбаку и плео златне мреже наше светле будућности. Она се зано-

сила мојом дикцијом и жаром осећаја, по каткад се осменула, али јој смех није више био детињаст и безазален. »Колика озбиљност«, мислио сам ја... Једаред хтедох, да је притиснем на груди и страшно изљубим. Она ме погледала хладно и окренула главу од мене. »Колика гордост заљубљене девојке!« чудило сам се ја, и даље слепо љубно и у њој лавовно гледао савршенство добра. А зар је и могло иначе да буде у време прве љубави ране младости? Зар мисао обмане може да опстоји поред младих осећаја бескрајне чисте, несебичне и жарке љубави, у којој се претопише, сви други осећаји човекове душе, воља, енергија, мисао уопште цело биће младича?...

IV.

...И ја сам једнако љубио, веровао и маштао... Она ми се све више чинила загонетном немом сфингом. Једног дана почела ме мучити страшна мисао: да ли она мене љуби и да ли ме уопште икад љубила? Многе непрославане ноћи, неизвесност, и дубоко у души скривена сумња, мучише ме до лудила... Моја јадна мајка као да је све опајала, све видела: само је ћутала, опрезно ме у јутру будила, доносила ми каву и опет ћутала. Ја сам опавио, да она нада мном бдије, нешто стрепи, да ме свуда прати погледом, и мени се све то чинило бесмисленом бригом материнске љубави. Међутим то је био пробуђени инстинкт тајних слугња материнске природе.

— Наставиће се —

